

VI Congrés de la Societat Catalano-balear de Cures Pal·liatives

Terrassa, 10 i 11 de maig de 2007

Secretaria Tècnica:

iP CONGRESSOS

Cardenal Cisneros, 28 25003 LLEIDA
Telèfon: 973 271 162 Fax: 973 271 109
congressos@publinver.com

www.publinver.com

Programa Oficial

Organitza:

SOCIETAT
CATALANO-BALEAR
DE CURES PAL·LIATIVES

Declarat d'Interés Sanitari per l'Institut d'Estudis de la Salut
de la Generalitat de Catalunya

ORGANITZA:

AMB EL SUPORT DE:

EXPOSICIÓ COMERCIAL:

- JANSSEN-CILAG
- NORGINE DE ESPAÑA
- MUNDIPHARMA PHARMACEUTICALS
- FERRER FARMA
- MADAUS

PATROCINADORS:

- NORGINE DE ESPAÑA
- JANSEN-CILAG
- GRÜNENTHAL
- BAMA-GEVE
- MSD
- COLOPLAST
- FEDERACIÓ LLIGUES CATALANES
CONTRA EL CÀNCER
- FERRER FARMA
- MUNDIPHARMA PHARMACEUTICALS

INFORMACIÓ:

Dates:	10 i 11 de maig de 2007.
Lloc:	Centre Cultural Caixa de Terrassa Rambla d'Egara, 340 - Terrassa.
Actes simultanis:	-Exposició de pòsters. -Exposició comercial.
Certificats:	-Assistència. -Comunicacions.
Ponències i comunicacions:	CD amb resums en la maleta de documentació.

SOPAR DE BENVINGUDA

Lloc: Masia La Tartana. Camí de la Font de la Tartana s/n - MATADEPERA

SERVEI DE BUS

Anada: 20.45 h-Centre Cultural Caixa Terrassa
20.55 h-Hotel Don Cándido
21.05 h-Hotel Terrassa Park
21.30 h-Restaurant Masia La Tartana

Tornada: A l'acabar el sopar recorregut invers

Secretaria tècnica: iP●CONGRESSOS

Cardenal Cisneros, 28 25003 LLEIDA
Telèfon: 973 271 162 Fax: 973 271 109
congressos@publinver.com

Benvolguts companys,

La Societat Catalanobalear de Cures Pal·liatives ha decidit que Terrassa sigui la ciutat que aculli el seu 6è Congrés el dies 10 i 11 de maig de 2007.

Els professionals compromesos en la seva organització hem esmerçat esforços perquè el desenvolupament del congrés i l'estada dels congressistes a la ciutat vallesana facin atractiu aquest esdeveniment.

Les fites que el comitè científic s'ha proposat complir, reflectides en el programa elaborat, pretenen atreure l'interès dels diferents professionals dedicats a les cures pal·liatives pels temes que incideixen en la seva activitat. Per tant, tractarem qüestions relacionades amb la comunicació, la presa de decisions, el control de símptomes, la qualitat, la gestió de les cures, els aspectes emocionals i espirituals, etc.

Però, també volem assolir l'objectiu que aquest congrés sigui un fòrum participatiu en el qual tots els professionals puguin confrontar i compartir coneixements i experiències, i plantejar dubtes.

Per acabar, desitgem que sigui un espai on retrobar companys i amics.
Us hi esperem.

Carme Sala
Presidenta comitè organitzador.

Dulce Rodríguez
Presidenta comitè científic.

COMITÈ ORGANITZADOR:

- Presidenta:** Carme Sala
- Secretària:** Cristina Lacoma
- Vocals:** Dolors Torremorell
Carme Casas
Dolors Mateo
Paquita Garcia
Àngels Arcusa
Remei Blanco
Lluís Cirera
Glòria Delgado
Antònia Expósito
Gemma Sorribas
Conxa Puig
Enric Simó

COMITÈ CIENTÍFIC:

- Presidenta:** Dulce Rodríguez. *Metgessa*
- Membres:** Anna Libran. *Metgessa*
Xus Cuairan. *Treballadora Social*
Montse Bernaus. *Psicòloga*
Imma Grau. *Infermera*
Pilar Loncán. *Metgessa*
Miquel Doménech. *Metge*
Mercedes Liras. *Metgessa*
Montse López. *Infermera*
Ramon Bayés. *Psicòleg*
Frances Lynd. *Metgessa*
Cristina Minguell. *Metgessa*

AULA MAGNA 4. Eines d'avaluació i qualitat en Cures Pal·liatives

Moderador:

Jordi Trelis, *metge, cap del servei de suport integral i Cures Pal·liatives. ICO Germans Trias i Pujol. Badalona*

Ponències:

- L'avaluació dels recursos. Resultats a Catalunya.
Pilar Hilarion, *infermera, directora d'àrea Fundació Avedis Donabedian*
- Revisió crítica dels instruments d'avaluació en la nostra pràctica clínica diària.
Maria Nabal, *metgessa, UFISS hospital Arnau de Vilanova. Lleida*
- Què ens demanem els malalts i les famílies quan es parla de qualitat.
Mª Dolors Navarro, *metgessa, sots-directora biblioteca Josep Laporte i presidenta del Fòrum Català de pacients*

17.30 h Sessió de Cloenda.

18.00 h Cafè

18.30 h Assemblea de la SCBCP

15.30 h Taules rodones simultànies

SALA ACTES 1. Abordatge del malalt amb malaltia crònica avançada

Moderadora:

Mercedes Liras, *metgessa. PADES Hospitalet Sud*

Ponències:

- Eines de valoració pronòstica per ajudar a la presa de decisions en el malalt amb insuficiència orgànica avançada.

Josep Mª Picaza, *metge PADES Mataró*

- Final de vida en el malalt geriàtric.

Benito Fontecha, *metge Centre Sociosanitari de L'Hospitalet*

- La infermeria com recurs dinamitzador dins del nucli familiar.

Adela Gejo, *infermera. PADES Hospitalet Sud*

- *Ens pot ajudar la bioètica a la presa de decisions al final de la vida?*

Montserrat Busquets, *Infermera, EUE Barcelona. Màster en bioètica i dret*

SALA C 2. Realitat social i xarxa d'atenció al malalt pal·liatiu

Moderadora:

Xus Cuairan, *treballadora social. PADES Maresme Sud*

Ponents:

Javier Barbero, *psicòleg. Servei d'Hematologia Hospital La Paz. Madrid*

Montserrat Puigdollers, *tècnic responsable dels serveis sociosanitaris de la regió de Barcelona*

Rosor Llorens, *treballadora social. PADES Alt Maresme*

Pepita Agustí, *voluntària. Oncolliga. Terrassa*

SALA A+B 3. El final de la vida en el continuum assistencial.

Moderadora:

Cristina Minguell, *metgessa Pla Director Sociosanitari. Direcció General de Planificació i Avaluació. Departament de Salut*

Ponències:

- La planificació de l'atenció al final de la vida: de la visió de serveis a la visió poblacional territorial.

Xavier Gómez-Batiste, *cap de servei de Cures Pal·liatives*

ICO Duran i Reynals i Director Corporatiu de Formació i Docència de l'Institut Català d'Oncologia

- Organització territorial al final de la vida en l'àrea urbana. L'aplicació del model a l'Eixample de Barcelona.

Ramon Noguera, *Metge, CAP Sagrada Família (ABS Gaudí) de Barcelona*

- Organització territorial al final de la vida en l'àrea intermitja. L'experiència de Mataró.

Esther Valverde, *infermera PADES Mataró*

- Organització territorial al final de la vida en l'àrea rural. El model de Valls.

Miquel Domenech, *metge Pius Hospital. Valls*

PROGRAMA

DIJOUS, 10

15.00 h Lliurament de documentació

16.00 h Inauguració oficial

16.30 h Conferència inaugural:
Les noves tecnologies de la comunicació aplicades a les Cures Pal·liatives

Ponent:

Alex R. JADAD, *MD Director Center for Global Health Innovation, Professor of Faculty of Medicine University Health Network and University of Toronto*

17.30 h Cafè

18.00 h Tallers interactius (màxim 25 persones. Listat en la porta de cada sala)

AULA MAGNA **Avaluació del dolor en el pacient amb problemes de comunicació verbal**

Ponents:

Rosa Baeza, *psicòloga. Universitat Pompeu Fabra*

Josep E. Baños, *metge. Universitat Pompeu Fabra*

SALA A **Dinàmica d'equips**

Ponent:

M. Mercè Conangla, *psicòloga. SC Consultors en Desenvolupament Humà*

SALA B **Mediació en les organitzacions de salut**

Ponent:

Sílvia Granollers, *infermera ICS. Professora associada UB*

SALA C **Com elaborar un pla de cures anticipades**

Coordinadora:

Pilar Loncan, *metgessa Fundació Santa Susanna*

Ponents:

Antero Estíbaldez, *metge. PADES Sta Coloma*

Rosa Montlló, *treballadora Social. Fundació Santa Susanna*

Mireia Rusiñol, *metgessa. UCP Fundació Santa Susanna*

SALA ACTES **Simpòsium JANSSEN-CILAG. Nous opiodes: hidromorfona**

Moderador:

Albert Tuca, *metge. Unitat Cures Pal·liatives ICO Duran i Reynals*

Ponent:

José Espinosa, *metge. Unitat Cures Pal·liatives ICO Duran i Reynals*

21.30 h Sopar de benvinguda

DIVENDRES, 11

09.00 h Taules rodones simultànies

AULA MAGNA 1. Avanços en el tractament del dolor. Nous fàrmacs

Moderadora:

Anna Libran, metgessa UFISS de Cures Pal·liatives. Consorci Sanitari de Terrassa

Ponències:

- Segon esglaó a l'escala analgèsica.

Sebastiano Mercadante, *Director Anesthesia, Pain Relief and Palliative Care.**La Maddalena Cancer Center de Palermo i professor de Medicina Pal·liativa Universitat de Palermo*

-Poliopioteràpia arran d'un cas clínic.

María Sánchez, *metgessa. UCP Hospital Gregorio Marañón, Madrid*

- Estudi de l'eficàcia dels opioides potents a dosis baixes en el tractament del dolor moderat

Dolors Torremorell, *metgessa. PADES Consorci Sanitari de Terrassa*

SALA ACTES 2. La infermeria en la gestió de les cures en el malalt pal·liatiu

Moderadora:

Montserrat López, *infermera. Corporació Parc Taulí, Sabadell*

Ponents:

Cristina Laçoma, *infermera. Equip de Cures Pal·liatives Consorci Sanitari de Terrassa*Trinidad Álvarez, *infermera. UFISS de Cures Pal·liatives. Hospital Sant Joan de Reus*Montserrat Bleda, *infermera. UFISS de Cures Pal·liatives. ICO Badalona*Paquita Garcia, *auxiliar de clínica. Unitat de Cures Pal·liatives. Consorci Sanitari de Terrassa*

SALA C 3. Capacitació en Cures Pal·liatives

Moderadora:

Dulce Rodriguez, *metgessa. UFISS Hospital Sant Joan, Reus*

Ponències:

- Estratègia en Cures Pal·liatives del Sistema Nacional de Salut.

Antonio Pascual, *metge servei de Cures Pal·liatives. Hospital de Sant Pau, Barcelona*

- Capacitació.

Luis Utor, *infermer UCP de Ceuta. President AECPAL.*Jose Mª Martínez Carretero, *subdirector de l'Institut d'Estudis de la Salut, Barcelona*

- Formació avançada en Cures Pal·liatives a Catalunya.

Lourdes Guanter, *infermera. Unitat de Formació ICO*

SALA A+B 4. Atenció psicològica a les pèrdues

Moderadora: Montserrat Bernaus, *psicòloga clínica. Corporació Parc Taulí, Sabadell.*

Ponències:

- La pèrdua de la vida.

Sílvia Viel, *psicòloga clínica. FH. Sant Camil, Sant Pere de Ribes.*

- Les pèrdues en el nen.

Montserrat Daniel, *psicòloga clínica. Hospital Sant Pau, Barcelona*

- La pèrdua de la salut.

Marisa de Càceres, *psicòloga. Oncolliga, Barcelona*

11.00 h Cafè

11.30 h Taules rodones simultànies

SALA A+B 1. Estratègia nutricional en el malalt pal·liatiu

Moderador:

Miquel Domènech, *metge. PADES Pius Hospital, Valls*

Ponències:

- Dificultats nutricionals a les diferents etapes de malaltia.

Mercè Planas, *metgessa. Hospital Vall d'Hebron, Barcelona*

- Les adaptacions de la dieta.

Glòria Creus, *dietista. Hospital de Bellvitge, Barcelona*

- La nutrició al domicili.

Sílvia Fernández, *metgessa. Unidad de Cuidados Continuos. Hospital Mateu Orfila, Maó*

- A la recerca de l'aroma i el gust de sempre.

Miquel Sánchez Romera, *metge i xef del Restaurant l'Esguard. Sant Andreu de Llaveneres*

AULA MAGNA 2. Teràpies naturals i complementàries

Moderadora:

Imma Grau, *infermera. Hospital Sant Joan, Reus*

Ponents:

Concepció Naudí, *infermera. UFISS de Cures Pal·liatives. Hospital Arnau de Vilanova, Lleida*Koldo Aso, *metge. Centro de Salud Villabona, Guipúzcoa*Gemma Hernández, *infermera. Hospital Los Montalvos, Salamanca*

SALA C 3. Detectem les necessitats espirituals, existencials i religioses dels malalts al final de la vida?

Moderador:

Ramon Bayés, *psicòleg. Universitat Autònoma de Barcelona*

Ponents:

Alba Payàs, *psicoterapeuta. Servei de suport al dol, Girona*Jorge Maté, *psicòleg ICO Duran i Reynals*Enric Benito, *metge Unitat de Cures Pal·liatives. Hospital Joan March, Mallorca*

SALA ACTES 4. Intervenció en situacions familiars complexes

Moderadora:

Dolors Mateu, *psicòloga. Equip de Cures Pal·liatives Consorci Sanitari de Terrassa*

Ponències:

- Intervenció en situacions d'alt impacte en la família.

Valérie Buscemi, *psicòloga. AECC. Barcelona*

- Dificultats de comunicació malalt - família.

Manel Dionís Comas, *psicòleg. Unitat de Cures Pal·liatives, Hospital de la Santa Creu, Vic*

- Perfil d'intervenció social en Cures Pal·liatives.

Alicia Casals, *treballadora social. Hospital Duran i Reynals - Fundació sociosanitària de Barcelona*

- Intervenció social en nuclis cuidadors complexes.

Yolanda Sanchez, *treballadora social. Equip de Cures Pal·liatives, Consorci Sanitari de Terrassa*

13.30 h Dinar de treball